

ŠKOLSKO/OPĆINSKO/GRADSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2015. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: **7. razred**

Zaporka

--	--	--	--	--

 _____

Broj postignutih bodova ____ / **70**

Potpis članova Školskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadatcima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

**U SVAKOM OD SLJEDEĆIH OSAM ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

- 2** 1. Među navedenima, morske površine kojima prolazi sjeverna polarnica su:
- a) Bijelo more   b) Botnički zaljev   c) Baltičko more   d) Finski zaljev   e) Norveško more
- 2** 2. Među navedenima, uzvisine čiji vrhovi prelaze nadmorskiju visinu od 4000 metara su:
- a) Rodopi   b) Dinaridi   c) Alpe   d) Ural   e) Kavkaz
- 2** 3. Među navedenima, prostori s pretežito strmom obalom su:
- a) obala zapadne Francuske   b) obala Belgije   c) obala zapadne Irske
d) obala južne Francuske   e) obala Nizozemske
- 2** 4. Među navedenima, rijeke koje teku Pribaltičkom nizinom su:
- a) Wisla   b) Dnipro (Dnjepar)   c) Sjeverna Dvina   d) Dunav   e) Oder (Odra)
- 2** 5. Među navedenima, rijeke sredozemnog slijeva su:
- a) Tejo   b) Duero   c) Ebro   d) Po   e) Guadalquivir
- 2** 6. Među navedenim lukama, na estuarijskom tipu ušća se nalaze:
- a) Barcelona   b) Marseille   c) London   d) Hamburg   e) Genova
- 2** 7. Među navedenim jezicima koji se govore u Europi, u skupinu slavenskih jezika pripadaju:
- a) mađarski   b) bugarski   c) rumunjski   d) makedonski   e) albanski
- 2** 8. Među navedenima, točne tvrdnje o Škotskoj su:
- a) Najgušće naseljeni dio Škotske je Sjeverozapadno visočje.
b) Najvažnija škotska luka za preradu nafte i plina je grad Edinburgh.
c) Sastavni dio škotskog teritorija je otočje Orkney, poznato po neolitskim ostacima i očuvanom biljnom i životinjskom svijetu.
d) Na referendumu o neovisnosti Škotske održanom 17. rujna 2014. godine većina stanovništva Škotske se izjasnila za odcepljenje od Ujedinjenog Kraljevstva.
e) Najmnogoljudniji grad Škotske je Glasgow.

**U SVAKOM OD SLJEDEĆA DVA ZADATKA JEDAN JE TOČAN ODGOVOR.
ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.**

- 1** 9. Među navedenima, točna tvrdnja o Luksemburgu je:
- a) Luksemburg je po državnom uređenju republika.
b) Luksemburg ima tri službena jezika: francuski, njemački i letzeburški.
c) Luksemburg ima izlaz na Sjeverno more.
d) Najveći udio u BDP-u Luksemburga ostvaruje sekundarni sektor.
- 1** 10. Među navedenima, ime glavnog grada i najvažnijeg gospodarskog središta Republike Irske je:
- a) Corcaigh   b) Gaillimh   c) Baile Atha Cliath   d) Luimneach

U SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

2

11. Navedene opise pojmoveva poveži s njihovim nazivima.

A) ogoljela kamenita visoravan čija je površina preoblikovana djelovanjem leda u ledeno doba

B) nakupina veličinom raznovrsnog, pretežno oštrobriđnog stijenja koju je nanio ledenjak

prapor

fjord

morena

fjeld

rijas

2

12. Navedene opise vulkana poveži s njihovim imenima.

A) vulkan na Siciliji

B) vulkan u sklopu Liparskih otoka

Vezuv

Stromboli

Surtsey

Hekla

Etna

2

13. Navedene opise gradova Ujedinjenog Kraljevstva poveži s njihovim imenima.

A) Najvažnije gospodarsko središte poluotoka Cornwall

B) Glavni grad Walesa

Bristol

Swansea

Plymouth

Cardiff

Southampton

2

14. Navedene opise poveži s imenima nizozemskih gradova.

A) glavni i najveći grad Nizozemske

B) najveća i najprometnija europska luka

Amsterdam   Den Haag   Eindhoven   Utrecht   Rotterdam

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI SREDNJI I DESNI STUPAC S LIJEVIM UPISIVANJEM PRIPADAJUĆEG SLOVA I BROJA NA CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOM STUPCU. JEDNO SLOVO I JEDAN BROJ SU VIŠAK.

3

15. Poveži ime krajnje točke evropskog kopna (bez otoka) i državu u kojoj se nalazi s pripadajućim opisom.

najzapadnija točka

A - rt Tarifa

1 - Portugal

najjužnija točka

B - rt Kinnarodden

2 - Švedska

najsjevernija točka

C - rt Nordkapp

3 - Španjolska

D - rt Roca

4 - Norveška

3

16. Poveži karakteristični biljni pokrov i prostor s pripadajućim tipom klime.

vlažna snježno-šumska (Df)   **A** - makija

1 - Svalbard

sredozemna (Cs)

B - listopadne i mješovite šume

2 - Pariška zavala

umjereno topla (Cf)

C - stepa

3 - Peloponez

D - tajga

4 - glavnina

Istočnoeuropanske nizine

U SVAKOM OD SLJEDEĆA DVA ZADATKA TRI SU NETOČNA POJMA. PRONAĐI IH, UPIŠI U PRVI STUPAC TABLICE, A ISTOM REDU U DRUGI STUPAC UPIŠI TOČNE POJMOVE.

3

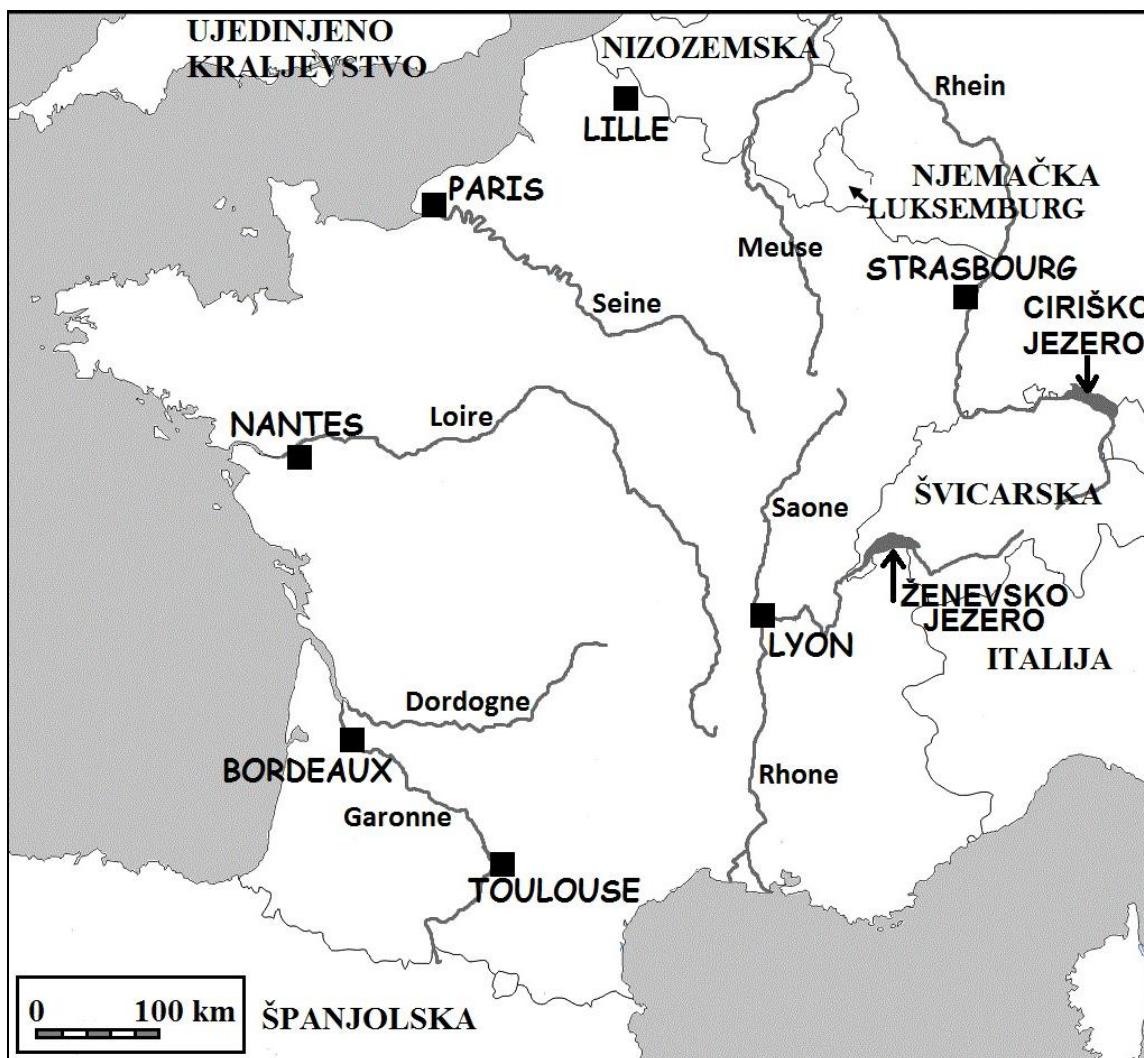
17. Pažljivo pročitaj tekst o gorju Ural i riješi zadatak kao što je napisano u naputku.

Ural je mlado gorje smješteno sjeverno od ekvatora i istočno od početnog meridijana. Prostire se u duljini od oko 2000 kilometara u smjeru sjever - jug. Država na čijem se teritoriju nalazi gorje Ural je Ruska Federacija. Gorje Ural predstavlja dio političke granice između Europe i Azije. Kao i svako drugo gorje, Ural je izvorište brojnih rijeka. Najduža rijeka koja izvire na gorju Ural je rijeka Volga.

NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

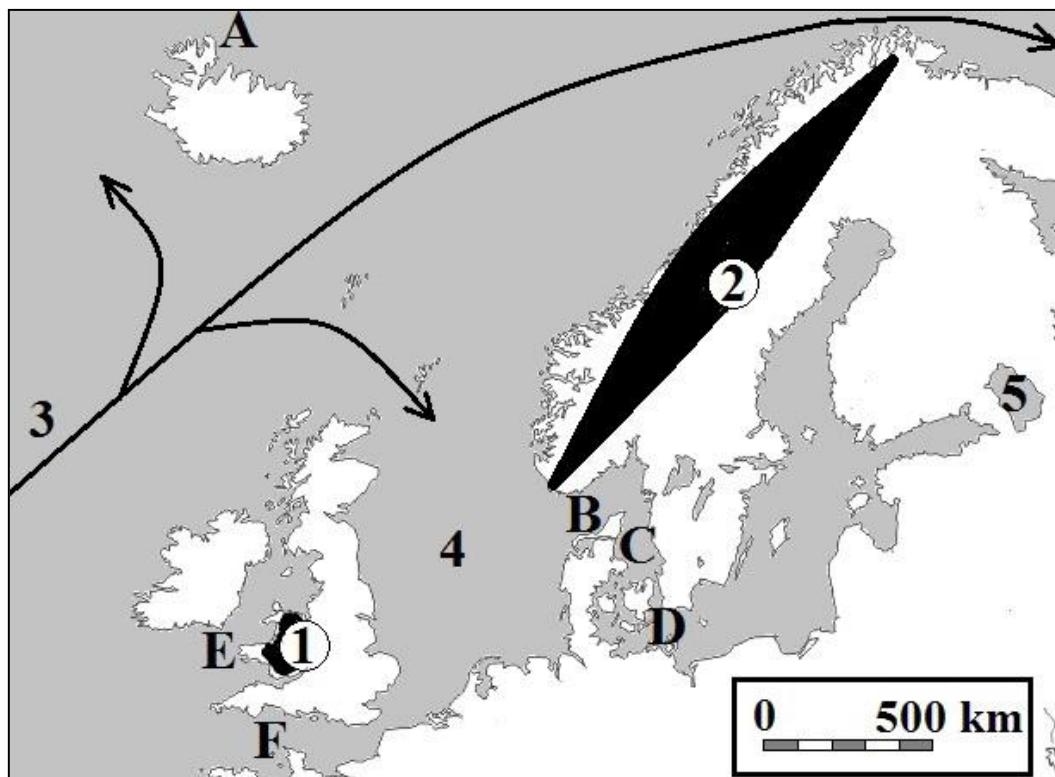
3

18. Pažljivo prouči kartu Francuske i susjednih zemalja i riješi zadatak kao što je napisano u naputku.

NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

SLJEDEĆIH PET ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE DIJELA EUROPE.

2 19. Na karti su zatamnjeno i brojevima 1 i 2 označena gorja. Na crte iza brojeva upiši njihova imena.

1 _____ 2 _____

2 20. Na karti su brojevima 3 i 4 označeni ocean i more. Na crte iza brojeva upiši njihova imena.

3 _____ 4 _____

2 21. Na karti je brojem 5 označeno jezero. Ime tog jezera je _____, a prema postanku udubljenja koje je danas ispunjeno vodom to jezero ubrajamo u _____ tip jezera.

3 22. Na karti su slovima označeni morski prolazi. Na crte ispred imena morskih prolaza upiši slovo kojim su označeni na karti:

_____ Kanal Sv. Jurja _____ Channel (La Manche) _____ Skagerrak

1 23. Ime tople morske struje koja je važan klimatski čimbenik Europe, a na karti je označena strelicom, je _____ struja.

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA DOPUNI REČENICE.

2 24. Gradska regija koju čine središnji grad i urbanizirana okolica zove se _____, a ime najmnogoljudnije takve gradske regije u Zapadnoj Europi u 2014. godini je _____.

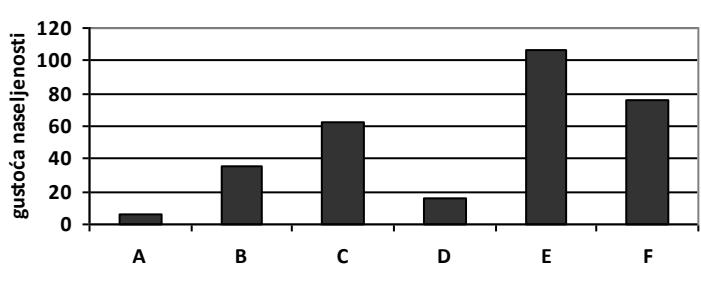
2 25. Imena dviju površinom najvećih euroazijskih država koje imaju izlaz na Kaspijsko jezero su _____ i _____.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE TABLICE O NORVEŠKOJ.

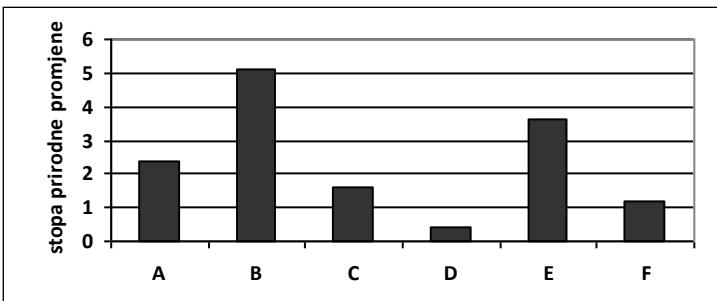
površina (km²)	320 000	udio zaposlenih po sektorima djelatnosti (%)	I.	2,5
broj stanovnika	5 120 000		II.	20,1
stopa rodnosti (%)	10,8		III.	77,4
stopa smrtnosti (%)	9,2	udio sektora djelatnosti u BDP-u (%)	I.	1,6
očekivano trajanje života	80,4		II.	39,9
stupanj urbanizacije (%)	80		III.	58,5
broj automobila na 100 stanovnika	58,4	ND po stanovniku (USD)		67 450

prostor za računanje

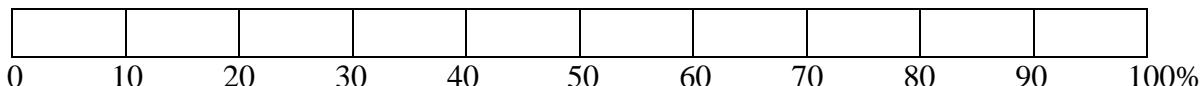
- 1** **26.** Na priloženom dijagramu stupac koji predstavlja gustoću naseljenosti u Norveškoj označen je slovom _____.

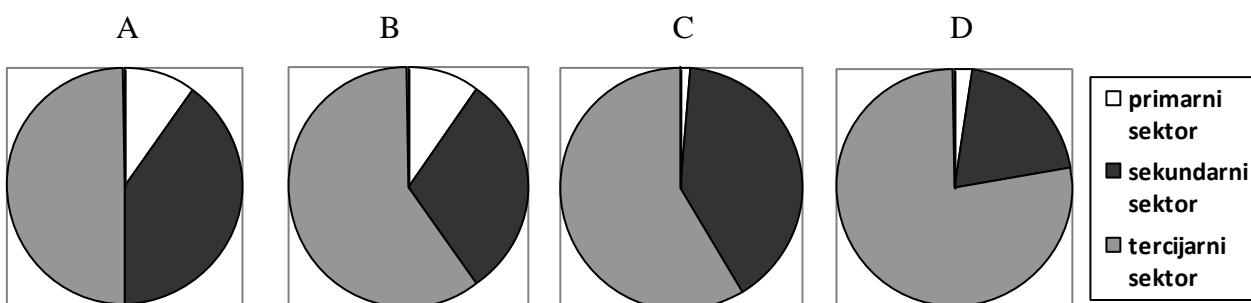
- 1** **27.** Na priloženom dijagramu stupac koji predstavlja stopu prirodne promjene u Norveškoj označen je slovom _____.

- 1** **28.** Na priloženom dijagramu zatamni (ispuni) udio ruralnog stanovništva Norveške.

- 2** **29.** Udio zaposlenih po sektorima djelatnosti u Norveškoj predstavlja dijagram označen slovom _____.

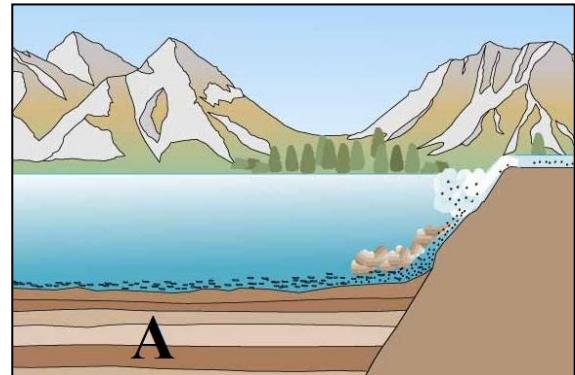
Prema stupnju razvijenosti, Norveška je u skupini _____ država.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH SLIKA.

2

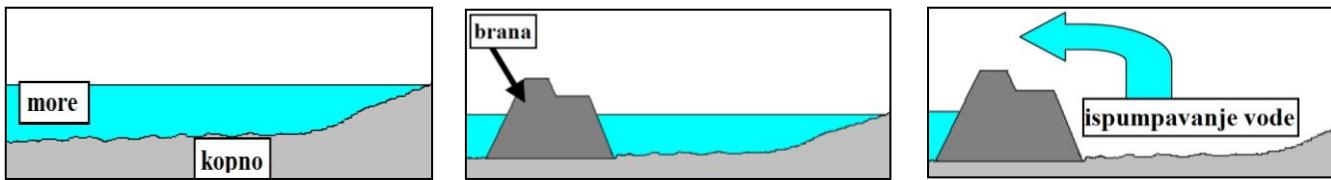
30. Skupina stijena prema postanku označena slovom A koja se može formirati na način prikazan na priloženoj slici zove se _____ stijene.

Ako je utvrđeno da su se stijene na najvećim dubinama formirale u najstarijoj geološkoj eri fanerozoika, to znači da nastale u _____.

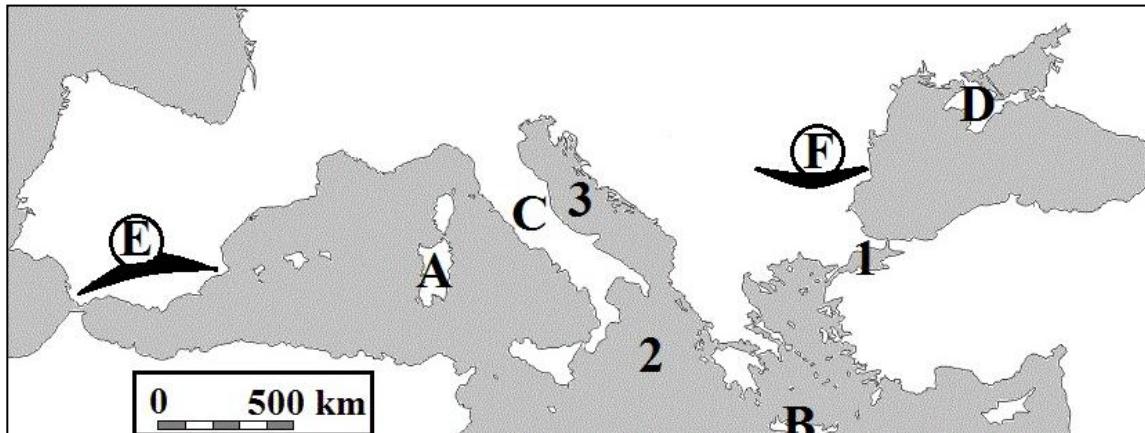
2

31. Naziv za područje niže od razine mora koje nastaje na način prikazan u nizu od tri slike ispod je _____.

Ime europske države koja ima najviše ovakvih površina u sklopu svog teritorija je _____.

**SLJEDEĆA
ČETIRI
ZADATKA
RIJEŠI UZ
POMOĆ
PRILOŽENE
KARTE DIJELA
EUROPE.**

2

32. Na karti su slovima A i B označeni otoci. Na crte iza slova upiši njihova imena.

A _____

B _____

2

33. Na karti su slovima C i D označeni poluotoci. Na crte iza slova upiši njihova imena.

C _____

D _____

2

34. Na karti su zatamnjeno i slovima E i F označena gorja. Na crte iza slova upiši njihova imena.

E _____

F _____

3

35. Na karti su brojevima 1, 2 i 3 označena mora. Na crte iza brojeva upiši njihova imena.

1 _____ more

2 _____ more

3 _____ more